

سخت‌نگوی سازمان امور مالیاتی جزئیات مالیات بر عایدی سرمایه برای طلا، مسکن و خودرو را اعلام کرد و گفت: سه سال فرصت تنفس در طرح مالیات بر عایدی سرمایه در نظر گرفته شده که بعد از تصویب قانون شروع می‌شود.

مهدی موحدی یک نظر با اشاره به اینکه مالیات بر عایدی سرمایه در ۱۹۰ کشور به عنوان پایه مالیاتی تعریف شده است، اظهار کرد: معنای آن هم مالیاتی است که بر ما به التفاوت قیمت خرید و فروش وضع می‌شود. وی افزود: خرید یک خانه به قیمت پنج میلیارد و فروش آن به قیمت شش میلیارد، عایدی یک میلیاردی برای صاحبخانه دارد که مالیات مربوط به آن اسست البته تعدیل تورمی هم داریم و اثر تورم بر اساس داده‌های بانک مر کزی از آن کسر خواهد شد. موحدی بک نظر با بیان اینکه دلالان، سفته‌بازان و سودجویان بازارهایی مثل ملک، خودرو، رمزارز و ارز و سکه، باید از مالیات بر عایدی سرمایه بترسند، حتی ما باید بترسند گفت: مردم عادی نباید از این قانون بترسند، چون در طرح مالیات بر عایدی س سرمایه، چهار قلم دارایی یعنی املاک با انواع کاربری و سرقتلی، خودرو، سکه و طلا و جواهرات و همچنین رمزارزها در نظر گرفته شده‌اند. سخت‌نگوی سازمان مالیاتی خاطر نشان کرد: کسانی که می‌خواهند خانه بهتری بخرند، مشمول این مالیات نمی‌شوند، انتقال خانه به فرزندان و خرید خودروی جدید هم مشمول قانون مذکور نیست.

فرصت تنفس در طرح مالیات بر عایدی سرمایه

تجارت گزارش می‌دهد؛

وضعیت نگران کننده بدهی‌های دولتی

دی ماه ۱۴۰۲هـ ۷۵د.۱۲۱٫۷درصدی راثبت کرده‌این در حالی است که رقم مذکور در سال ۱۴۰۱ معادل ۷۵٫۳درصد بود.

▪ طلب ۱۰۰میلیارددلاری صندوق توسعه‌ملی از دولت‌ها

رضا محمدی، معاون سرمایه‌گذاری و تأمین مالی صندوق توسعه ملی کشور خصوص اینکه صندوق بیش از ۱۰۰میلیارد دلار مطالبه دارد، تصریح کرد: این میزان از طلب صندوق از دولت است و به بخش خصوصی ارتباطی ندارد.صندوق سال گذشته، کوردوصول مطالبات را شکاند و بیش از ۲.۲ میلیارد دلار از مطالبات صندوق وصول شد. بنا به گفته او، بزرگترین مشکل بحث بدهی دولت به صندوق توسعه ملی است که پیشنهادهاتی شده و امید است که این موضوع مرتفع شود.دولت بتواند با توجه به پیشنهادات، مصوبات را،اخذ کند و بدهی صندوق توسعه ملی را پرداخت کند. وی یادآور شد: در چند سال گذشته حدود ۹ میلیارد دلار از مطالبات صندوق توسعه ملی وصول شد که نشان دهنده این است که صندوق در بخش‌های اقتصادی که تسهیلات به بخش خصوصی مطابق اساسنامه صندوق پرداخت شده است موفق عمل کرده و مطالبات هر چند با کندی، ولی وصول شده است. در همین رابطه ایرنا نوشت:بحران کسری بودجه دولت به حدی بود که دولت قبل برای جبران آن، سهام شرکت‌های دولتی را در شرایط حیابی بورس به قیمت‌های بالا به مردم فروخت و پس از سقوط تاریخی شاخص در مرداد۹۹، زیان هنگفتی به مردم منتقل و در مقابل، دولت روحانی بیش از ۳۰هزار میلیارد تومان از این محل در آمد کسب کرد.دولت سیزدهم در میانه چنین بحرانی از بدهی و کسری بودجه دولتی کار خود را آغاز کرد. بهیچود فروش نفت از طریق بازاریابی و تغییر روش فروش، افزایش قیمت نفت، احیای درآمدهای مالیاتی از طریق شناسایی فراریان مالیاتی و مدیریت هزینه‌ها، مهمترین اقداماتی بود که دولت سیزدهم برای جبران کسری بودجه و مدیریت بدهی‌های خود انجام داد. در نتیجه این اقدامات، بار بدهی‌های دولت به تدریج کاهش شد تا جایی که نسبت بدهی دولت به کل تولید ناخالص داخلی از حدود ۱۴ درصد در پایان دولت گذشته به حدود ۷درصد در پایان پاییز ۱۴۰۲ کاهش یافت. گزارش مرکز مدیریت بدهی‌های وزارت اقتصاد نشان می‌دهد: رقم بدهی دولتی ۱۴۰۰هزاردت ۹۶۳همت (هزار میلیارد تومان) در پایان تابستان ۱۴۰۰ به ۱۲۹۹همت در پایان پاییز ۱۴۰۲ رسیده است.

از این عدد مربوط به قراردادهای خرید تضمینی و به صورت اریز است. به گفته او این نیروگاه‌ها به دلیل انباشت مطالباتشان تنها تها در تأمین هزینه‌های جاری خود دچار مشکل شده‌اند، بلکه برای انجام تعمیرات اساسی و دورهای و همچنین بازپرداخت اقساط صندوق توسعه ملی هم با مخاطراتی جدی مواجه هستند.

▪ رقم نجومی بدهی دولت به تأمین اجتماعی

محاسبات نشان می‌دهد کل بدهی دولت به کل صندوق‌های بازنشستگی کشور در مجموع به رقم فوق نجومی حدود ۱۰۰۰همت رسیده است؛ به نظر می‌رسد که دولت در تلاش است تا بخشی از این بدهی‌ها را در چهارچوب برنامه هفتم توسعه پرداخت کند. اما در نهایت حکم مربوط به پرداخت بدهی‌های تأمین اجتماعی از برنامه هفتم حذف شد. در این رابطه محمدحیاقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی درباره حذف حکم مربوط به پرداخت بدهی‌های تأمین اجتماعی از برنامه هفتم، گفته بود: تصمیم گرفتیم که دولت از ابتدای اجرای برنامه هفتم، نباید بدهی قطعی خود به تأمین اجتماعی را به تعویق بیندازد. وی ادامه داد:

▪ بدهی دوربرابر دولت سیزدهم بانک‌ها

به تازگی حسین سلاح‌ورزی رئیس پیشین اتاق بازرگانی ایران در شبکه اجتماعی توئیتر نوشت: حسین سلاح‌ورزی از رشد ۲برابری بدهی دولت ریسی به بانک‌ها با وجود استقرار بیشتر از بانک مرکزی نوشت. چندی پیش تجارت‌نیوز در گزارشی نوشت: واکاوی بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی بااستناد به آمارهای منتشر شده نیز، از بدهی ۸۱،۲هزار میلیارد تومانی بانک‌ها به بانک مرکزی حکایت دارد. به نحوی که رشد نقطه به نقطه این رقم در

مسعود امجدی پور، اقتصاددان ار شد مجمع تشخیص مصلحت

حضور مردم در بخش کلان اقتصاد؛ لازمه جهش تولید

کنند سرمایه‌گذاری در بخش تولید به مراتب بیشتر از سرمایه‌گذاری در حوزه طلا، دلار، مسکن و زمین سودآورتر است و اگر این حس به وجود آید پول‌ها از سفته‌بازی خارج و به عرصه اقتصاد مولد وارد می‌شوند. افزایش شفافیت؛ لازمه مشارکت مردم در تولید موضوع حائز اهمیت دیگر و دارای ارتباط نزدیک با مشارکت مردم در امر تولید را مربوط به افزایش شفافیت است؛ منظور از شفافیت یعنی وقتی می‌خواهیم از شاخص‌های اقتصادی آماری منتشر کنیم و یا وقتی می‌خواهیم میزان سود و زیان شرکت‌ها را بیان کنیم حتماً به نکاتی اشاره شود که مردم استنباط کنند.اطلاعات به صورت شفاف به آنها منتقل می‌شود. به عنوان مثال اگر سودآوری شرکتی واقعا ۲۰۰ درصد است نباید گفت ۰درصد سودآوری داشته و یا اگر شرکتی سودآوری اش ۲درصد بوده نباید آن را ۲۰درصد جلوه

اخیرا خبرگزاری دولت گزارشی از آخرین وضعیت بدهی دولت بر اساس آمارهای مرکز مدیریت بدهی‌های وزارت اقتصاد منتشر کرده است که نشان می‌دهد، نسبت بدهی به تولید ناخالص داخلی در پایان پاییز ۱۴۰۲ به حدود نصف رقم ثبت شده در شروع به کار دولت سیزدهم رسیده است. در این گزارش خبرگزاری دولت با انتقاد از دولت سیزدهم نوشت: دولت گذشته در سال‌های پایانی خود به دلایل مختلف اعم از تحریص، ناتوانی در فروش نفت، بی‌توجهی به اصلاح نظام مالیاتی، مدیریت نکردن هزینه‌ها و … دچار کسری شدید بودجه شد و برای جبران آن، اقدام به استقرارهای هفتگفت کرد. نتیجه استقرارهای سنگین دولت گذشته، رشد شدید بدهی دولت بود تا جایی که نسبت بدهی دولت به تولید ناخالص داخلی از مرز ۱۰۰درصد هم عبور کرد و در بهار ۱۴۰۰ به نزدیکی ۱۵درصد رسید. فروش حجم بی‌سابقه اوراق بدهی به ویژه در سال ۹۹به حدی بود که این منابع بیش از ۳۰درصد از درآمدهای دولت در آن سال را تأمین کرد. بحران کسری بودجه دولت به حدی بود که دولت قبل برای جبران آن، سهام شرکت‌های دولتی را در شرایط حیابی بی‌قیمت‌های بالا به مردم فروخت و پس از سقوط تاریخی شاخص در مرداد ۹۹، زیان هنگفتی به مردم منتقل و در مقابل، دولت روحانی بیش از ۳۰هزار میلیارد تومان از این محل در آمد کسب کرد.

▪ بدهی ۱۰۰همتی دولت به صنعت برق

اخیرا مصطفی طاهری، نماینده مردم زنجان و طارم در مجلس خبر از بدهی ۱۰۰همتی بدهی دولت به صنعت برق داده و در این باره عنوان کرده است: برای اولین بار در سال ۱۴۰۲ هزینه تولید برق ناترازی مالی نداشت و این ناترازی برق به دلیل اجرای این قانون رفع شد. با بیان اینکه بدهی دولت به صنعت برق بیش از ۱۰۰هزار میلیارد تومان است، گفت: سال گذشته در مجلس ویژه برای صنعت برق ۲۰هزار میلیارد تومان اوراق چاپ شد تا بخشی از بدهی‌ها را پرداخت کند. بنا به گفته وی، سال گذشته در مجلس، برای صنعت برق ۲۰هزار میلیارد تومان اوراق چاپ شد تا بخشی از بدهی‌ها را پرداخت کند. شهرام صدرا، عضو هیئت‌مدیره سندیکا‌ی شرکت‌های تولیدکننده برق، به سایت خبری اکونگار گفته است تا سال گذشته تولیدکنندگان غیردولتی برق که بیش از ۶۰درصد برق مورد نیاز کشور را تأمین می‌کنند، رقمی بالغ بر ۹۰هزار میلیارد تومان مطالبات موقی از وزارت نیرو داشته‌اند که بخشی

برای اینکه انگیزه مردم برای حضور در فرآیندهای اقتصادی به‌ویژه در تولید افزایش یابد لازم است به عموم مردم اجازه داده شود و در سرمایه‌گذاری در عرصه اقتصاد کلان شوند. عمده سرمایه‌گذاری‌هایی که در کشور اتفاق می‌افتند عموماً در بخش خرد اقتصاد بوده البته این بخش از اهمیت بالایی برخوردار است اما اگر می‌خواهیم اقتصاد کشور را از دولتی بودن خارج و مردم را در یک کیک اقتصاد سهیم کنیم باید پای مردم به اقتصاد کلان را شتود.

این امر مستلزم این است که سرمایه‌های مردم را به‌بنگاه‌های اقتصاد کلانی تزریق کنیم که سودآوری قابل ملاحظه‌ای دارند؛ یعنی سرمایه‌های مردم به حوزه‌های نفت، پتروشیمی، انرژی و نیرو و هدایت شوند ولی گاهی اوقات مشاهده می‌شود سرمایه‌های مردمی به بخش‌هایی آورده می‌شود که بازدهی سود آن‌ها اگر ضعیف نباشد، اما سطح سودآوری آن‌ها بسیار اندک است و همین مسئله انگیزه مردم را در حوزه سرمایه‌گذاری کاهش می‌دهد.

هرچقدر سرمایه‌گذاری با سودآوری بیشتری همراه باشد به همان اندازه انگیزه مردم افزایش پیدا می‌کند. مردم باید حس

و جید شقاقی، اقتصاددان در گفتگو با خبرنگاران در پاسخ به این پرسش که نرخ واقعی تورم چه عددی است؟ گفت: در خصوص تحلیل آمارهای تورم در اقتصاد ایران، دو نهاد بانک مرکزی و مرکز آمار گزارش رسمی منتشر می‌کنند و معمولاً بین تورم اعلام شده این دو نهاد طی سال‌های اخیر بین ۲ تا ۱۱ درصد اختلاف وجود داشته است.

وی با ذکر مثالی افزود: در سال ۱۳۹۹ نرخ تورم اعلامی توسط مرکز آمار معادل ۳۶.۴درصد و بانک مرکزی ۴۷.۱درصد بوده که اختلاف نزدیک به ۱۱درصد وجود دارد و برخی سال‌ها هم این اختلاف به کمتر از یک درصد رسیده است؛ به عنوان نمونه در سال ۱۴۰۱ نرخ تورم مرکز آمار ۴۵.۸درصد و بانک مرکزی ۴۶.۵درصد بوده است.

این کارشناس اقتصادی تصریح کرد: با گذشت ۴۵ روز

هیچ مطالباتی از عراق نداریم

معاون وزیر اقتصاد درباره مطالبات ۱۱میلیارد دلاری ایران از عراق و پول بلوکه شده ایران در این کشور تاکید کرد: چنین چیزی اصلا وجود ندارد و هیچ موعقات و مطالباتی در عراق نداریم.

علی فکری، معاون وزیر درباره مطالبات ۱۱میلیارد دلاری ایران از عراق و پول بلوکه شده ایران در این کشور تاکید کرد: چنین چیزی اصلا وجود ندارد و هیچ موعقات و مطالباتی در عراق نداریم. وی همچنین درباره مشکلات پیمانکاران ایرانی در عراق که سال‌های گذشته در این کشور فعال بودند و بعضا با مشکل تسویه مالی با این کشور مواجه شدند، گفت: موضوع مشکل پیمانکاران ایرانی در عراق بر گشت پول یا ضمانت‌نامه‌ها نیست بلکه موضوعی که برای پیگیری مطرح شده این است که در مقطعی، پیمانکاران ایرانی پروژه‌هایی را در عراق اجرا کردند اما این پروژه‌ها به دلیل شرایط خاصی که در عراق پیش آمد به ویژه تخریب‌هایی که داعش انجام داد، چه در حوزه اجرا و چه در حوزه تکمیل با مشکلاتی مواجه شدند. حالا طرفین قرارداد باید خسارت‌ها را جبران و بدهی‌هایی که طرف مقابل دارد را تعدیه و پرداخت کنند. این موضوع را در کمیسیون مختلف مورد بحث قرار دادیم و انشالله ثمرات مذاکرات برای شرکت‌های ایرانی به‌زودی مشخص خواهد شد.

تجارت

چهارشنبه ۱۹ اردیبهشت ۱۴۰۳۲۹۰۳شوال ۱۴۴۵هـ شماره ۲۹۸۰

Wed • 8 May • 2024 • 8 page

سرمقاله

چند ملاحظه مالیاتی در مورد طلا

ادامه از صفحه یک...هزینه فعالیت‌های غیرمولد همچون سفته بازی و سوداگری در بازار طلا یکی از اهداف وضع مالیات بر عایدی سرمایه است. در واقع سوداگران در هنگام افزایش قیمت برخی دارایی‌ها و با پیش‌بینی اینکه در آینده قیمت آن دارایی‌ها بیشتر خواهد شد، شروع به خرید این دارایی‌ها می‌کنند و معمولاً پس از یک دوره کوتاه مدت دارایی‌ها را با قیمت بالاتر به فروش می‌رسانند. اما با وضع این مالیات انگیزه سوداگران برای مبادرت به خرید و فروش دارایی‌ها و اخلال در بازار را کاهش می‌یابد و این بازارها را تبدیل به بستری آرام برای تقاضای واقعی و مصرفی خانوارها خواهد شد. مصوبه اخیر مجلس شورای اسلامی به خصوص در حوزه طلا با ابهام‌های زیای همراه بود و در این مورد بحث‌های زیادی مطرح شد. بررسی مصوبه مجلس نشان می‌دهد که این مصوبه بیشتر از آنکه به دنبال درآمدزایی باشد، به دنبال بهبود شفافیت اقتصادی و جلوگیری از اخلال در این بازار مهم و کلیدی است. یکی از دغدغه‌های طلافروشی‌ها این است که خرید و فروش آنها مشمول مالیات جدیدی نشود، مطابق مصوبه مجلس اشخاص تجاری صاحبان مشاغل بابت فروش طلا مشمول مالیات عملکرد می‌شود، لذا مشمول مالیات بر عایدی سرمایه نمی‌شود. به عبارت دیگر مشاغل در حال حاضر مالیات خود را پرداخت می‌کنند و بر اساس این مصوبه به هیچ عنوان مشمول مالیات جدیدی نمی‌شوند؛ به طوری که طبق ماده ۱۰ طرح مالیات بر عایدی سرمایه (ماده ۹۳اصلاحی)، تبصره ۲ درآمدهایی که مشمول مالیات موضوع این ماده می‌شود، مشمول مالیات بر عایدی سرمایه موضوع فصل اول باب سوم و مالیات یسر در آمد اتفاقی موضوع فصل ششم باب سوم این قانون نمی‌شوند. طبق ماده ۱۲ این طرح کلیه اشخاص غیر تجاری انتقال‌کننده «عین» یا «حق واگذاری محل» در خصوص انتقال دارایی‌های زیر مشمول مالیات بر عایدی سرمایه هستند. از طرف دیگر طبق تبصره ۱۵ این ماده نیز در صورت فروش دارایی‌های موضوع بندهای (۳) و (۴) این ماده توسط اشخاص غیر تجاری به اشخاص موضوع اجزای (۳) و (۴) بند «ث» ماده (۱۶مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاه‌های و سامانه موبدان، عایدی حاصل از انتقال دارایی‌های مذکور و معاف از مالیات موضوع این فصل است. اولاً صرف خرید و نگهداری طلا مشمول مالیات نمی‌شود؛ لذا بر اساس مصوبه مجلس شورای اسلامی آنچه مهم است فروش طلا است و هیچ الزامی به ثبت موجودی طلا نیست و نگهداری طلا به هیچ عنوان مشمول مالیات نمی‌شود. ثانیاً در صورتی که اشخاص غیر تجاری (مرد عادی) خود را به طلا فروشنده مشمول مالیات رسمی بفروشند، مشمول مالیات بر عایدی سرمایه نمی‌شوند؛ به عبارت دیگر مصوبه مجلس به دنبال شفافیت این بازار مهم بوده و بر اساس این مصوبه در صورتی که مردم عادی طلای خود را به کسبه مجاز به فروش طلا بفروشند، مشمول مالیات بر عایدی سرمایه نیستند. طبق ماده ۱۴ این طرح معاوضه دارایی‌های موضوع بندهای (۳) و (۴) متعلق به هر «شخص غیر تجاری بالای هجده سال» با دارایی دیگری از مصادیق همان بند با رعایت موازین شرعی، در صورت صدور صورتحساب الکترونیکی مشمول مالیات بر عایدی سرمایه نیست. در واقع یکی از تعاملات معمول مردم عادی این است که طلاهای خود را تعویض می‌کنند.

یادداشت

بازی خطرناک تل آویو

باماجرای آتش بس در غزه

ادامه از صفحه یک...مسیر، سه گزینه اصلی به حساب می‌آیند. اسماعیل هنیه، رئیس دفتر سیاسی حماس هم با مقام‌های قطر و مصر این مساله را در میان گذاشته است اما اسرائیل اعلام کرده که اعلامیه حماس نوعی اعمال فشار بر تل آویو قلمداد می‌شود. اسرائیل معتقد است که حماس پیش‌نویس به‌روز شده را بدون تأیید رژیم صهیونیستی به قطر و مصر ارائه داده و به همین دلیل این مواضع حماس را رد می‌کنند. در این راستا گفته شده مصری‌ها در مورد توقف عملیات اسرائیل در رفح پیامی را به تل آویو متخیره کرده‌اند که همین مساله می‌تواند ریشه در پذیرش آتش بس از سوی حماس داشته باشد. وزارت خارجه آمریکا هم اعلام کرده که واشنگتن همچنان در حال مذاکره با نشر کای منقلحه‌ای خود در خصوص پیام حماس است اما در کل باید متوجه دو نکته مهم بود: نخست اینکه توافق اعلامی مذکور سه مرحله‌ای بوده شامل آتش بس، تبادل اسراء و بازگشت آوارگان است. نکته دوم هم این است که در متون منتشر شده از سوی مقام‌های ارشد مصر، از کلمه آتش بس دائمی استفاده نشده و صرفاً به آتش بس بسنده شده است. به نظر هم موضع حماس یک موضع هوشمندانه بود و این در حالیکت که نتانیا هو در حال مانور دادن بر روی این مساله است که توپ را به زمین حماس باندازد و در این راستا حماسان بهترین تاکتیک را اتخاذ کرد؛ چرا که این اقدام آنها باعث اعمال فشار جامعه ملل بر نتانیا هو و اسرائیل خواهد شد. این روند به خوبی نشان می‌دهد که اسرائیل اساساً به دنبال ادامه جنگ و درگیری است و بر خرنریزی تاکید دارد. از این جهت حتی می‌توان گفت که رژیم صهیونیستی به دنبال اعمال فشار نظامی بر مذاکرات قاهره بوده است که با پاسخ حماس این موضوع تا حد زیادی به حاشیه رفت. اینکه دیده می‌شود رئیس جمهوری ایالات متحده با نتانیا هو در انتای حمله به رفح گفت‌وگو می‌کند و سپس چین و فرانسه بیابینه مشترک علیه شروع عملیات در رفح صادر می‌کنند و از سوی دیگر تمام نهاد‌های امدادی و حقوق‌ بشری هر گونه حمله رفح از آن دارد که جامعه ملل نسبت به حملات جدید در رفح به شدت هراس دارد؛ چرا که کوچک‌ترین حمله در این منطقه می‌تواند موجب از دست رفتن جان صدها هزاران فلسطینی شود. بهانه نتانیا هو و تیم افراط‌گرای وی ریشه کن کردن حماس است اما بدون شک، این موضوع به این راحتی که می‌گویند محقق نخواهد شد.

شرکت‌های بورسی ملزم به رعایت

دستورالعمل حاکمیت شرکتی شدند

مدیر نظارت بر ناشران سازمان بورس عنوان کرد: مطابق تعریف سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) حاکمیت شرکتی ساختاری را فراهم می‌کند که از طریق آن اهداف شرکت تنظیم می‌شوند و روش‌های دستیابی به آن اهداف و نظارت بر عملکرد تعیین می‌گردند. حاکمیت شرکتی در راستای حمایت از حقوق سرمایه‌گذاران، پیشگیری از وقوع تخلفات و نیز ساماندهی و توسعه بازار شفاف و منصفانه اوراق بهادار طبق بندهای ۸.۲، ۱۱.۸ و ۱۱.۸ ماده ۷ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران (مصوب آذرماه ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی)، طی دستورالعمل توسط سازمان بورس تصویب شد. ولی‌الله جعفری در پاسخ به این پرسش که اهمیت اجزای دستورالعمل حاکمیت شرکتی برای سهامداران به ویژه سهامداران خرد چیست؟ مطرح کرد: اهمیت حاکمیت شرکتی در افزایش اعتماد ذی‌نفعان، مدیریت تضاد منافع، خلق ارزش، افزایش کارایی، کاهش ریسک‌های شرکت و بهبود فرایند تصمیم‌گیری سهامداران است. اصل دوم از اصول حاکمیت شرکتی به رعایت حقوق ذینفعان اشاره دارد که به معنی حفظ حقوق سهامداران و بر بخور یکسان با آنها است. او همچنین در رابطه با ضمانت اجرایی دستورالعمل حاکمیت شرکتی گفت: کلیه اشخاص مشمول دستورالعمل، موظفند مفاد دستورالعمل را رعایت نمایند.